

ЗІ СВЯТОМ, ДОРОГІ ЖІНКИ!

Обережіть МІЖНАРОДНИЙ ЖІНОЧИЙ ДЕНЬ

Підведення підсумків

Підведенню підсумків екзаменаційної сесії в університеті було присвячене поширене засідання вченої ради університету, що відбулось 2-го березня цього року. З доповіддю «Про підсумки зимової екзаменаційної сесії» виступив проректор по учбовій роботі доцент Д. І. Поліщук.

В обговоренні доповіді взяли участь доценти В. С. Алексеев-Попов, Д. І. Богуненко, Н. Л. Оленович і К. А. Норкін, секретар парткому Л. Х. Калустьян, ректор університету професор О. В. Богатський.

Члени вченої ради прийняли рішення.

Звіт про засідання вченої ради буде надруковано в наступному номері.

На цьому фото — дівчата мехмату, яких зняв напередодні 8 Березня університетський фотохудожник В. Шишин.

СЛАВНІ ТРАДИЦІЇ ПРОДОВЖУЮТЬСЯ

Протягом вже декількох років студентські будівельні загони нашого університету виїжджають влітку в Казахстан, Тюмень, Одеську область, де за короткий строк споруджуються жилі будинки, корівники, теплиці, теплотраси та ряд інших об'єктів господарчого значення.

Керівництво тих організацій, де працюють загони, тепло відгукується про молодих будівельників-студентів. А вже крім будівництва студенти у вільний від роботи час читають населенню лекції на різні теми, організують юридичні консультації, допомагають красиво оформити класи шкіл, кімнати ди-

тячих садків, виступають перед мешканцями з концертами тощо. Залишають добрі спогади про себе у населення. За ці заходи студенти щороку нагороджуються грамотами.

Зараз в комітеті комсомолу проводиться запис до СБЗ (Тюмень, Казахстан, Одеська область, внутрішні будівництво, бригада провідників залізничних вагонів).

Водночас укладаються трудові договори з тими організаціями, де треба буде працювати влітку цього року нашим студентам.

Так, керівники радгоспу ім. Алтинсарина, Кустанайської області, що приїхали укласти договір,

знову виявили бажання прийняти студентів ОДУ. В цьому році бійцям загону «Чорномор-72» треба буде працювати в цьому радгоспі на будівництві жилих будинків.

Тюменський загін «Парус-72» в цьому році буде трудитись на березі Обі. Це північніше того місця, де працювали в минулому році. Бійцям загону треба буде прокладати в тайзі автошляхи, будувати будинки для мешканців селища Каримжари.

Запис до загонів триває.

В. ШИБУНЯЄВ,
заступник секретаря
комітету комсомолу ОДУ.

ПОЗДОРОВЛЯЄМО

Цього року прогресивне людство всього світу 62-й раз відзначає Міжнародний жіночий день — 8 Березня. Радянський народ і народи соціалістичних країн відзначають цей день як велике і радісне свято, як свято торжества ленинських ідей про соціальне розкріпачення жінок, про рівноправне становище їх в суспільстві і сім'ї.

З перших днів Радянської влади закони нашої Вітчизни оголосили жінку рівноправним членом суспільства, надали їй безмежні можливості для розвитку її здібностей і хисту. В мирні дні і суворі військові часи радянські жінки поруч з чоловіками самовіддано працювали і зі зброєю в руках відстоювали завоювання Жовтня, свободу і незалежність своєї Країни.

В усіх досягненнях Радянського Союзу — величезна доля праці радянських жінок, активних будівників нового життя. Все полум'я сердець, талант, натхнення присвячують вони великій справі побудови комунізму. Партія і уряд роблять все, щоб жінка-трудівниця, жінка-мати відчувала постійну увагу, любов і турботу. Яскравим проявом цього є рішення XXIV з'їзду КПРС, в яких накреслені заходи подальшого покращення умов праці і побуту радянських жінок.

Чимало жінок трудиться і в нашому університеті. На всіх ділянках багатогранного університетського життя вносять свій посильний вклад жінки. Ми пишаємось, що серед трьох членів-кореспондентів АН УРСР нашого університету є жінка. Це всім добре відома професор Віра Петрівна Тульчинська. Чимало жінок докторів наук, професорів та кандидатів наук, доцентів. Не менш важливі й інші посади, на яких працюють жінки.

Сьогодні, в день Міжнародного жіночого свята колектив університету щиро вітає всіх жінок: вчених, співробітників, студенток і бажає їм всього найкращого в їх житті та праці.

РЕКТОРАТ ПАРТКОМ
ПРОФКОМ КОМІТЕТ ЛКСМУ

ПРОМЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

РІК ВИДАННЯ
XXXVIII

№ 8 (1066)

8 БЕРЕЗНЯ
1972 р.

Ціна 2 коп.

Припинити розправу!

З 29 лютого по 2-е березня цього року в нашому університеті проходили мітинги протесту проти суду над американською комуністкою Анджелою Девіс, які прийняли резолюцію: «Припинити ганебну судову розправу над Анджелою Девіс!»

В спецвипуску радіогазети було передано Звернення комітету ЛКСМУ університету та делегації студентів НДР, які навчаються в університеті, до колективу студентів і викладачів нашого вузу поставити свій підпис під документом, що засуджує і таврує уряд Сполучених Штатів Америки, його расистську політику.

З зверненням виступив заступник секретаря комітету комсомолу В. Комарчев. В документі мітингу зазначено: «Ми, студенти Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова, вимагаємо повної свободи Анджели Девіс, припинити ганебний процес над Анджелою...»

Під документом мітингу протесту — близько двох тисяч підписів.

Резолюція і документи мітингів будуть надіслані на адресу Комітету міжнародних організацій СРСР.

В. ГЛЕБОВ,
заступник секретаря
комітету комсомолу
університету.

РЕПЕТИЦІЇ, РЕПЕТИЦІЇ...

алістичних Республік, — розповідає член комсомольського бюро Володимир Савруцький. — Хочеться, щоб глядачам сподобались виступи нашого «Льонка», танцювального колективу, театру мініатюр, солістів В. Поповиченка, Л. Чуфістової та інших членів нашого колективу. Всі вони зараз старанно готуються до відповідного виступу на університетській сцені.

Гамірно зараз в аудиторіях філфаку після занять. Лунає музика, дівочий спів, бадьорі діалоги — і вслід сміх, тупотять грайливо чобітками дівчата — йдуть останні репетиції художньої самодіяльності філфаку.

Програма концерту нашого факультету присвячена великій події в житті нашої країни — 50-річчю Союзу Радянських Соці-

В. ЮХИМОВИЧ,
студент 4-го курсу
філологічного факультету.

Важлива ділянка ідейного виховання

Виконуючи рішення XXIV з'їзду КПРС, партійна організація нашого університету в поточному учбовому році стала більшу увагу приділяти організації партійного навчання комуністів і марксистсько-ленінської освіти всього професорсько-викладацького складу.

Партійний комітет надає великого значення підбору і розстановці керівників методологічних семінарів, консультантів і пропагандистів шкіл основ марксизму-ленізму. До цієї важливої роботи залучені викладачі кафедр суспільних наук і провідні вчені в галузі суспільних наук.

Первинні партійні організації в цьому році значно підвищили контроль і увагу до марксистсько-ленінської освіти кадрів, стали більш конкретно і цілеспрямовано керувати роботою методологічних семінарів. Питання організації партійного навчання регулярно обговорюються на засіданнях парткому, партійних бюро і партійних зборах факультетів. З метою контролю за станом партійного навчання в листопаді 1971 року на засіданні парткому було заслухано питання: «Про стан підвищення ідейно-теоретичного рівня професорсько-викладацьким складом на факультеті романо-германської філології» і прийнято розгорнуте рішення, а в лютому 1972 року обговорювалося питання про виконання цього рішення парткому на механіко-математичному факультеті.

В 1971—1972 учбовому році питання партнаванчання неодноразово обговорювались на засіданнях керівників методологічних семінарів і відповідальних за пропаганду від партійних бюро факультетів.

Заняття в мережі партійної освіти відбуваються регулярно, відповідно до затвердженого плану. Учбові програми, плани, а також учбова і методична література складалась з врахуванням документів і матеріалів XXIV з'їзду КПРС.

Велику увагу в 1971—1972 учбовому році в системі партійного навчання приділяється розглядом важливих методологічних проблем, зв'язаних з вивченням ленінської теоретичної спадщини, партійної науки, філософськими проблемами сучасного природознавства і виховання у слухачів марксистсько-ленінського світогляду. В цьому напрямку в партійній організації університету накопичений немалий досвід. На біологічному факультеті, наприклад, добре працює методологічний семінар «Філософські проблеми сучасного природознавства», яким керує член-кореспондент АН УРСР, професор М. О. Савчук. Заняття в семінарі проводяться регулярно. Учбовий план був заздалегідь розроблений на весь учбовий рік і доведений до відома всіх слухачів. Таким чином, кожний комуніст має можливість не тільки завчасно ознайомитись з рекомендованою літературою, але й добре підготува-

тись по проблемі, що вивчається. Тому не випадково тут заняття проводяться цікаво і на високому ідейно-теоретичному рівні. В процесі занять всебічно враховуються запитання і побажання слухачів.

Позитивним є й те, що матеріал, який вивчається, тісно пов'язаний з життям радянської держави і завданнями комуністичного будівництва. В цьому напрямку заслуговують уваги доповіді і повідомлення, зроблені на заняттях методологічного семінару, професорів А. І. Воробйова, Д. Г. Елькіна, Ф. С. Замбриборща, доцента В. М. Тоцького та інших.

Посилено увагу до методологічних проблем в науці на історичному факультеті. На методологічному семінарі викладачів (керівник професор М. Ю. Раковський) систематично розвиваються і активно обговорюються актуальні проблеми розвитку історичної науки на сучасному етапі. В їх числі: «Ленінська ідеяна спадщина і методологія історії», «Науково-технічна революція і історична наука», «Боротьба з буржуазними фальсифікаторами історії на сучасному етапі у висвітленні історії нашої Вітчизни» тощо. Питання, що обговорюються, тісно пов'язані з завданнями викладання історичних дисциплін, з питаннями навчання і виховання студентства.

Заслугує уваги організація партійного навчання на юридичному факультеті. Постійними учасниками методологічного семінару є 35 співробітників факультету, в тому числі 4 доктори і 17 кандидатів наук. Роботу семінару організовує Рада в складі з трьох осіб (професор О. В. Сурилов — голова, професор І. М. Пахомов, доцент Д. О. Драгомарецький). В поточному році семінару працює по проблемі: «Значення праць В. І. Леніна в розвитку юридичної науки».

Доповіді, що виступають на семінарі, заздалегідь готують тези своїх виступів і розсилають їх по кафедрах. Це забезпечує своєчасне ознайомлення учасників семінару з основними положеннями доповідей і сприяє їх активній участі в його роботі. Проблеми, що обговорюються на семінарі, торкаються кардинальних питань юридичної науки. Особливий інтерес викликали доповіді професора О. В. Сурилова і професора І. М. Пахомова «Значення праць В. І. Леніна для розвитку методології юридичної науки», професора В. П. Колмакова «Значення праць В. І. Леніна для розвитку наукових методів боротьби зі злочинством» та інші.

Таким чином, постійне удосконалення форм і методів партійного навчання, активна участь слухачів в роботі методологічних семінарів сприяють не тільки зростанню їх ідейно-теоретичного рівня, але й позитивно відбиваються на підвищенні авангардної ролі комуністів у вирішенні завдань, поставлених перед колективом.

Разом з тим, слід відзначити, що в організації і роботі мережі партійної освіти у нас є ще ряд серйозних недоліків. Успіх партійного навчання, як відомо, визначається багатьма факторами. Один з важливіших — ставлення самого комуніста до підвищення свого ідейно-теоретичного рівня, його самостійна робота. На жаль, в партійній організації університету далеко не всі ще комуністи показують особистий приклад у вивченні марксистсько-ленінської теорії.

До цього часу мають місце прояви лібералізму з боку партійних організацій до тих, хто не відвідує методологічні семінари, ідейно не росте. В практиці партійної роботи університету нема фактів, коли б партійні бюро факультетів закликали до партійної відповідальності тих, хто не виконує статутні вимоги партії, не підвищує свій ідейно-теоретичний рівень.

На нараді відповідальних за пропаганду від партбюро, що відбулась 21 лютого, обговорювались підсумки перевірки стану партнаванчання на фізичному та хімічному факультетах.

Виступаючи на нараді доцент В. Я. Тисленко — голова комісії по перевірці фізфаку і Д. О. Драгомарецький — відповідальний за пропаганду від партбюро юрфаку, професор Л. Д. Скрильов — відповідальний за пропаганду від партбюро хімфаку та інші поряд з позитивним розкрили недоліки: слабкий ще контроль з боку партбюро за відвідуванням семінарів. Наприклад, на хімфаці на занятті методсеминару по темі «Вивчення ленінської теоретичної спадщини» (керівник доцент М. С. Галицький) в жовтні минулого року з 50 слухачів було присутнім всього 18 чоловік. Крім того, на заняття не зазвільсь і деякі доповідачі.

На засіданні парткому, що відбулось 25 лютого цього року, відзначалось, що на механіко-математичному факультеті на заняттях методологічних семінарів відвідування складає близько 50 процентів, що не може вважатись нормальним.

З цього виходить, що партійним бюро факультетів потрібно підвищити контроль за станом марксистсько-ленінської освіти кадрів, виявляти партійну вимогливість і принциповість в цьому важливому питанні. Необхідно пам'ятати, що авангардна роль комуніста визначається, перш за все, його ідейним загартуванням, ідейною зрілістю і переконаністю.

Секретарі партійних бюро і керівники методологічних семінарів вже зараз повинні подумати про організацію і проведення підсумкових занять в мережі партійної освіти. Заздалегідь повинна бути розроблена тематика, визначені проблеми і питання, які треба висунести на підсумковий заняття.

В. СВІТЛИЧНИЙ,
член парткому.

Багато років працює в університеті доцент кафедри морфології і систематики рослин біологічного факультету Лідія Андріївна Шапошникова. Її знають як прекрасного викладача, гарного вихователя та доброго порадища. Лідія Андріївна користується на факультеті авторитетом, веде велику громадську роботу, будучи заступником декана по роботі з іноземними студентами.

Колектив широким вітає Лідію Андріївну зі святом і бажає великих успіхів в її роботі та міцного здоров'я.

Кафедра зарубіжної літератури обслуговує студентів філологічного факультету та факультету РГФ. Щодня приходить до кабінету велика кількість людей. І всіх їх привітно зустрічає Раїса Миколаївна Тимченко, старший лаборант кафедри. Завжди спокійно, зі знанням справи вона дасть пораду кожному, хто до неї звернеться в якійсь справі. Тому всім — її колегам, викладачам, студентам хочеться в свято Восьмого березня побажати Раїсі Миколаївні доброго настрою, великого особистого щастя.

Гурток соціальної психології

При кафедрі психології та історичному факультеті почав працювати новий науковий студентський гурток з соціальної психології.

Незважаючи на те, що курс психології, як самостійний курс поки в нашому університеті не читається, гурток викликав інтерес з боку студентів різних факультетів, головним чином, з боку студентів-істориків. І це зрозуміло, бо соціальна психологія вивчає психічні особливості і стосунки людей, що виникають в процесі спілкування в колективі, так звані міжособові стосунки, а також цілий ряд масових явищ, що можуть скластися тільки в колективах, в групах людей, таких, наприклад, як розвиток і формування суспільних настроїв, інтересів, думок, соціальних установок, смаків тощо.

Не викликає сумніву не тільки теоретичне, а й практичне значення соціальної психології. Коли маємо справу з колективом, треба пам'ятати, що він не є механічною сумою членів, а щось забільше; адже самий процес спілкування людей між собою в групі впливає на кожного її члена окремо. Таким чином, працюючи з колективом, корисно знати стосунки, що склались в ньому.

Ми маємо на увазі дружбу і співробітництво між окремими членами колективу, взаємні симпатії і антипатії, відношення, що склались з керівництвом, ставлення керівника до підлеглих тощо.

На першому організаційному засіданні доцент Л. Я. Беленька виступила з доповіддю «Предмет,

метод і завдання соціальної психології». На цьому ж засіданні був затверджений план роботи гуртка, обрані староста і секретар гуртка.

На другому засіданні студенти вечірнього відділення факультету РГФ Ярнонова, Откаленко і Кісова, бібліотекари по спеціальності і співробітники місцевих масових бібліотек виступили з доповідями: «Читацькі інтереси робітничої молоді», «Читацькі інтереси старшокласників» (дані самостійних досліджень). Доповіді викликали жвавий обмін думок серед присутніх.

На третьому засіданні була заслухана доповідь студента 2-го курсу історичного факультету вечірнього відділення В. Радченка «Кіно і школяр».

Організатори гуртка передбачають надати роботі гуртка в основному дослідницького характеру. Доповіді повинні являти собою невеликі самостійні дослідження з актуальних питань соціальної психології.

Крім вказаних тем на найближчих засіданнях гуртка передбачається заслухати такі доповіді: «Тедебачення і школяр», «Дослідження міжособових відношень в невеликій соціальній групі», «Шкільний клас, студентська група», «Читацькі інтереси студентської молоді» та ін. Плануються також доповіді в гуртку на теоретичні теми: «Психологія й історія», «В. І. Ленін і питання соціальної психології» (ювілейне засідання в квітні 1972 року).

Л. БЕЛЕНЬКА.

ПЕДПРАКТИКА В ШКОЛІ

Чотири роки ми готувались до зустрічі зі школою. І ось вона відбулась.

У всіх нас ще свіжі спогади про роки, проведені в школі. Тому ми можемо порівнювати школу, якою вона була чотири роки тому з сучасною. Зміни відбулись дуже великі. Нова шкільна програма значно ширша. І вона вимагає від вчителя бути в курсі всіх останніх досягнень науки.

Зріє запас знань учнів. Нам часто доводиться стикатись, наприклад, з тим, що «новий» матеріал, який ми повідомляємо, в дійсності вже не є новим. Тому, запас фактичного матеріалу, яким володіють учні, вимагає від вчителя не повторення їм вже відомого, а пояснення його. Наприклад, ми, фікологи, повинні не просто повідомляти учням про те чи інше правило правопису, а пояснити, чому існує саме таке правило, звідки воно виникло.

А це вимагає знання історії мови, чого багатьом з нас ще не вистачає в достатній мірі.

Не вистачає нам і навичок роботи з учнями. Можливо, шкільну практику треба проводити не з четвертого курсу, а трохи раніше. Нехай це буде пасивна практика. Але навіть наша присутність на уроках досвідчених вчителів могла б допомогти краще познайомитись з шкільною роботою.

Коли ми збирались на практику, нас попереджали, що за три дні до проведення заняття ми повинні представити методисту конспект уроку. Але, на жаль, розклад складається так, що на підготовку залишається один день, а то взагалі уроки проводяться кожного дня. Ні про яку планову підготовку говорити не доводиться.

Дуже хотілося б більш уважного відношення до нас з боку школи. Іноді складається

враження, що не всі вчителі усвідомлюють, що, допомагаючи нам, вони готують свою зміну. В деяких школах присутність студентів є тягарем. І це від нас не приховують. А діти, помічаючи таке ставлення до нас з боку вчителів, відносяться до нас так само.

В перші дні практики, під час бесід з нами директори шкіл пояснили права і обов'язки практикантів. В основному, були обов'язки. Хотілося б мати й деякі права. Саме від того, наскільки активно ми зможемо включитись в життя школи, залежить успішне проведення практики.

А життя шкіл, до яких ми потрапили, дуже цікаве. Ми тільки зараз починаємо розуміти, що таке робота вчителя. І від того, наскільки наше уявлення про школу буде повним і точним, залежить наша подальша робота.

І. ЦЕПЕНЮК,
студент четвертого курсу
філологічного факультету.

Ректорат, партком, комітет ЛКСМУ, профком та студентський клуб університету оголошують

з 11 по 13 березня

ОГЛЯД-КОНКУРС

ХУДОЖНЬОЇ САМОДІЯЛЬНОСТІ ФАКУЛЬТЕТІВ

Лекції з міжнародної тематики

Протягом лютого завідувач кафедрою економічної географії доцент Д. І. Богуненко читав лекції з міжнародної тематики для студентів у всіх гуртожитках університету, а також для співробітників ботсаду, ректорату. Лекції прослухали і студенти, і викладачі біологічного, хімічного факультетів, викладачі військової кафедри, слухачі школи лектора-пропагандиста, співробітники наукової та студентської бібліотек.

МЕРИДІАН ДРУЖБИ

Дівчата моєї країни

Коли мені приходить лист з зворотною адресою «В'єтнам», я відчуваю, як гаряча хвиля залюбує все моє серце: адже це звістки від моїх друзів, з моєї Батьківщини. У мене багато друзів, але найдорожча мені Чан Хонг Куен, моя ровесниця, моя подруга.

Куен — невеличка на зріст, завжди усміхнена і своєрідна. Ще з школи я пам'ятаю, що біля неї завжди був гурт хлопців та дівчат. Вона — дуже цікава людина. Ми разом навчалися в математичній школі в провінції Бак-Тхай. Куен дуже добре навчалася, і після закінчення школи вступила до Ханойського університету на механіко-математичний факультет. Зараз вона на четвертому курсі. Вона дуже часто пише мені про те, як навчається, про те, що дуже хотіла б побувати в Радянському Союзі.

«Ти зараз маєш дві батьківщини, — пише вона мені, — Дуже хочу побувати у вас, в Радянському Союзі. Ти щаслива, Зунг, що вишилася там».

Скоро Куен закінчить університет. Звичайно, вона могла б працювати вчителем, але поки наша батьківщина в небезпеці, армії потрібні спеціалісти. Я вірю, що вона буде чудовим інженером.

Над нашим Ханоем блакитне небо. Але потрібно, щоб воно було мирним. І за це треба боротися. Моя подруга Куен також в рядах борців.

НГУЕН ТХІ ЗУНГ,
студентка третього курсу
хімічного факультету.

Живуть в гуртожитку

В 323 кімнаті гуртожитку № 4 зустріли привітні посмішки і щирі очі. Гостинні господині запросили сісти. Довго я не міг розпочати розмову. Тим часом Собномбалжирин Лгагвасурен та Дашдоржийн Жаргалсайхан самі розпочали задавати мені питання. Ми немов помінялися ролями. Дівчатка розповідають про себе, про свою країну.

— Я навчаюся на першому курсі біологічного факультету, — сказала Собномбалжирин Лгагвасурен. — Майбутній фах дуже привабливий і подобається. Дуже люблю природу, адже нас в Монголії оточують чудові гори і густі ліси, де світ повниться чарівними звуками. Хотілося б глибше вивчити світ, проникнути в таємниці природи. Можливо, це і є головною причиною вибору професії.

Про себе і свою родину розповіла Дашдоржийн Жаргалсайхан. Її батько працює лісничим. Стоїть на сторожі народного багатства. Він закоханий у свою справу і передав цю любов доньці. Її батьки мають середню освіту і прагнуть вивчити доньку якомога краще.

— Зараз в Монголії, — говорить дівчина, — всі вчаться. Минули часи безграмотності і безкультур'я. Я дуже щаслива, що вчусь в країні, яка першою розірвала ланцюг капіталізму. Щасливим стало життя Монголії за часів народної влади.

Собномбалжирин Лгагвасурен народилася в сім'ї інтелігентів. Її батько — дослідник в Академії Наук, мати — працює в Центральному статистичному управ-

лінні. Живуть в столиці Монголії Улан-Баторі, мають добру квартиру.

У Дашдоржийн і Собномбалжирин багато друзів серед радянських студентів. Всі вони раді шохвилини запропонувати свою допомогу. Ось хоча б Оленка. Тут одна з них кинула ласкавий погляд на чорняву дівчину, що сиділа поруч, посміхаючись:

— Сурен і Жаргал я знаю недавно, — розповідає Олена Канівець, — але ми вважаємо себе давніми друзями. Ми подовгу розмовляємо про свій край. Монгольським дівчатам дуже подобається Україна. Особливо їх приваблює море, що манить своїми неповторними барвами.

Запитую, як святкують 8-е Березня в Монголії. Тут дівчата заясніли і наперебій розпочали розповідати про те, що свято жінок дуже люблять у Монголії. В день свята жінкам, що мають велику сім'ю (в сім'ї в Монголії 10—12 чоловік), дарують цінні подарунки. Нагороджують урядовими нагородами жінок-передовиць виробництва.

— Щоб ви хотіли побажати жінкам-читачам в день Восьмого березня?

— Широ вітаємо усіх зі святом і бажаємо всього кращого. Хотілося б, щоб їх щасливе життя нічим не потьмарилося.

Прощаючись, поздоровляю монгольських дівчат з Міжнародним жіночим днем: «Щастя вам на обраній дорозі!»

В. БОРЕЦЬКИЙ,
студент I курсу
філологічного факультету.

Викладачі, студенти та співробітники філологічного факультету звикли вже до того, що в кабінеті української мови їх привітно зустрічає Лідія Іванівна Степанок. Її знають на факультеті ще з студентських років.

Щирість, душевність, бажання всім допомогти, не рахуючись з часом — невід'ємні риси характеру Лідії Іванівни. І в сьогоднішній день свята 8 Березня колектив бажає Лідії Іванівні доброго здоров'я, великих успіхів в її такій потрібній роботі, особистого щастя.

Праздничный экспромт

Мне прославить здесь не грех
Всех девчонок, женщин всех.
Страстных, дивных, звездных

дев:

Люб лобезных, гневных Ев,
Гал галерных, верных Вер,
Кавалерных, дерзких Лер,
Ир бодлерных и шекспирных,
Фир фанфарных и эфирных,
Шумных, шустрых, щедрых Шур,
Мирных, мерных, мудрых Мур,
Милых Мил и майских Май,
Райских Ад и адских Рай,
Ананасных, ясных Анн,
Жень желанных, жарких Жанн,
Валь вальжных, видных Вит,

Лютых Люд и скрытных Рит,
Дор задорных, добрых Флор,
Форм ажурных, лирных Лор,
Томных Том и тонких Тонь,
Светлых Свет и сонных Сонь,
Знойных Зой и стильных Стелл,
Эlegantных Эмм и Элл,
Длинных Лин, блондинных Дин,
Зимних Зин, интимных Тин,
И Агнесс, и Маш, и Март...
Днем Восьмым трепещет март!

Не назвал кого — учитель:
Между строк себя протите!

А. ЯНИ,
филолог.

На честь річниці народної влади

В чудово прикрашеній Ленінській аудиторії нашого університету 26 лютого відбулися урочисті збори чехословацьких студентів, які навчаються у вузах Одеси, присвячені 24-й річниці Лютневої перемоги трудящих Чехословащини.

З доповіддю виступив студент фізичного факультету Олдржіх Штіка. Чехословацьких друзів поздоровив зі святом і цікаво розповів про бой за визволення Чехословащини від фашистів у період Великої Вітчизняної війни завідуючий

кафедрою економічної географії доцент Д. І. Богуненко, який брав участь у боях за визволення Праги.

В кінці урочистої частини, могутньо і злагоджено звучав «Інтернаціонал», який співали представники братніх народів чеською, словацькою і російською мовами.

У невимушеній бесіді учасники буремних подій лютого 1948 року у Чехословащині ділилися своїми спогадами з присутніми. А потім читалися вірші,

звучали пісні й мелодії у виконанні тільки-но створеної інструментальної капели чехословацьких студентів під керівництвом Маріана Слодічака.

Вечір пройшов цікаво, привнес чимало користі. Виступи, спогади учасників війни і Лютневої революції, репродукція портрета К. Готвальда (її зробив студент фізфаку Дітріх) під час виступу на Старомаянській площі — все це начебто знов оживило славу сторінку історії Чехословащини.

Шанують поета

Цей вечір, присвячений творчості Олександра Сергійовича Пушкіна, готувався особливо старанно, з натхненням. Організатори його — кафедра російської мови для іноземних студентів та самі студенти з-за кордону, які навчаються в нашому університеті. Очолила підготовку вечора старший викладач кафедри Надія Іванівна Твардовська. На репетиціях старано відпрацьовували декламування віршів, просто знайомилися з життям та творчістю великого поета. Ось чому ці веселі юнаки і дівчата з Демократичної Республіки В'єтнам, Німецької Демократичної Республіки, Монгольської Народної Республіки та інших країн з задоволенням ходили на репетиції. Бо ж кожна репетиція — це щось нове для них про поета, про людину, творчістю якої захоплюєшся. Ось як говорять про Пушкіна студенти-іноземці.

Хтанг Мін Хай (ДРВ):
— Познайомився з віршами Олександра Сергійовича Пушкіна ще вдома, коли навчався в школі. І вже тоді захопився його поетичним генієм. Читаючи Пушкіна, я протягом декількох годин побував у невеличкому селі Михайлівському і спостерігав, як, ревучи,

пробиває собі дорогу Кура серед грізних Кавказьких скель і відчував гіркий запах полону в південному степу. Так міг писати тільки Пушкін.

Маріан Слодічак (ЧССР):

— Пушкін — один із улюблених поетів Чехословащини. Зденек Неєдлі, відомий чеський письменник, говорив, що Пушкіна «ми сприймаємо як невід'ємну частину нашої культури». І це дійсно так. У нас є багато чудових перекладів творів великого поета. Але, мабуть, ніякий переклад не зможе замінити твору в оригіналі. Тільки вивчивши російську мову, я збагнув всю красу, всю мелодійність поезії Пушкіна.

Вечір вийшов добрим. Звичайно, вони хвилювались, ці юнаки та дівчата з різних країн світу. Більшість з них декламували вірші Пушкіна російською мовою вперше. Та ще перед численною аудиторією.

На сцені — наш знайомий Хтанг Мін Хай. Юнак прочитав вірш «К Чаадаєву». Прочитав гарно, виразно.

Одного разу на конкурсі декламаторів я почув, як один з глядачів, що сидів поруч, сказав:

— От чудово хлопець читає, з душею.

Оте «з душею» згадалося мені, коли на сцену вийшов Буй Тан Куанг (ДРВ). Байджих в залі не залишилося, коли він читав відомого вірша «К морю», написаного у нас в Одесі. До речі, Буй Туан Куанг — поет. Дуже любить російську літературу. В поезії Куанга звучать мотиви героїчної боротьби в'єтнамського народу проти французьких колонізаторів та американських імперіалістів. Пише він вірші і в сучасній, і в класичній в'єтнамській формах.

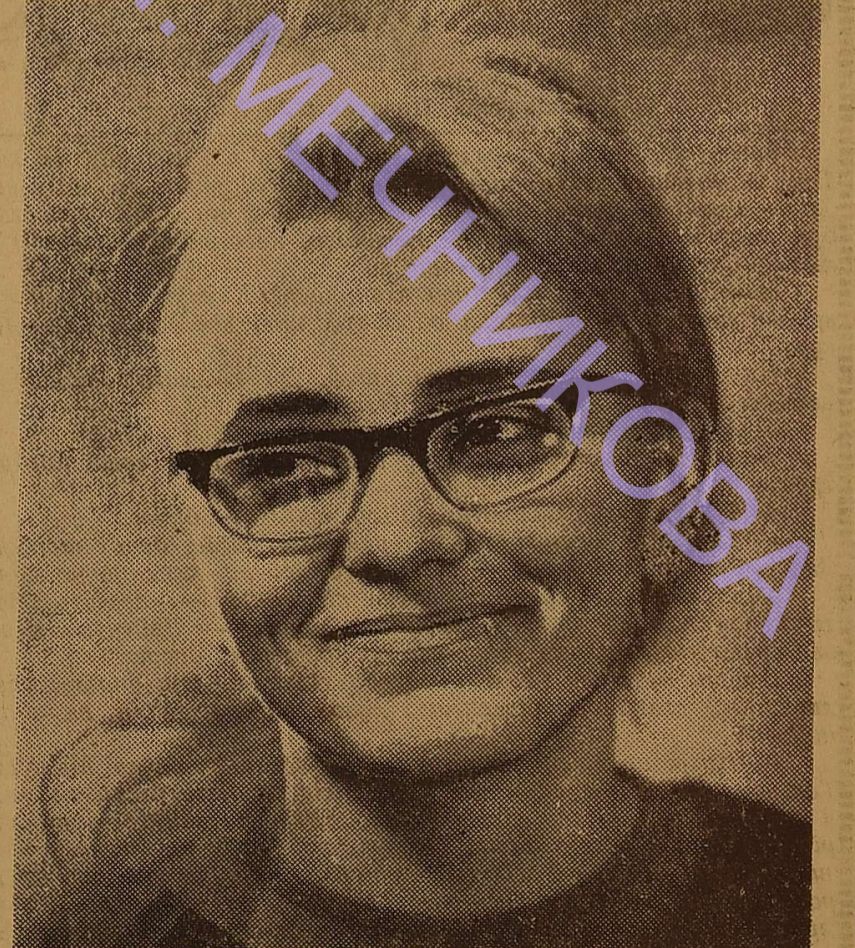
— Пушкіна вважаю взірцем і вчителем, у якого вчаться вічно, і який вчить вічно. Я дуже радий, що володію російською мовою і зможе читати в оригіналі твори цієї визначної людини, — говорить студент з ДРВ.

Один за одним виходять на сцену декламатори, співаки. Чудово читають поезію Маріан Слодічак, Сара Агільера Моралес (Чілі), Засс Гейде-Лора (НДР), радянські студенти — Людмила Тараненко та Анатолій Марушак.

На завершення перед глядачами та учасниками виступив артист російського драматичного театру ім. Іванова Володимир Наумцев.

Вечір вилився в демонстрацію всевітньої любові та шани до великого російського поета.

В. КОЗЮРА.

Ніну Черкасову — студентку п'ятого курсу іспанського відділення факультету РГФ добре знають в університеті.

Друзями її стали і студенти-іноземці. Активістка, прекрасна студентка заслужила великого довіря — нещодавно партійна організація РГФ прийняла її кандидатом у члени КПРС.

У день 8 Березня колектив факультету, всі її друзі говорять: «Зі святом!».

МАТИ, ЖІНКА, ДІВЧИНА

СЛОВО ПРО СЛОВО

У кожній сучасній слов'янській мові є слова, які вперше з'явилися ще в праслав'янській мові, близько трьох тисяч років тому. До таких найдавніших слів належить, наприклад, чимало термінів спорідненості і свояцтва. У цьому етимологічному етюді з нагоди Міжнародного жіночого дня ми подаємо історію декількох термінів спорідненості і свояцтва і лише по жіночій лінії.

Мати. У праслав'янській мові це слово звучало як *маті* і вживалося так само, як і в сучасній українській, у значенні «родителька, породження». У цьому ж значенні і в праслав'янській, і в українській мовах вживалося і вживається ще слово *няня*. У дитячій мові шляхом повторення ма, першого складу слова *мати*, утворилося слово *мама*.

Роль матері, няньки, мами в сім'ї, суспільстві так характеризується в українських народних прислів'ях:

Сорочка біленька — є мати рідненька; У кого нянька, у того сорочка й голівка гладенька; Рідна мати високо замахує, а помаму б'є; Тоді мама біду знає, коли малу дитину має; Нема того краму, щоб пошити маму; Нема тих яток, що продають рідних маток.

Нерідну матір у праслав'янській мові називали словом *матіха*, яке мало значення — «подібна до матері». Таке ж значення можуть мати і сучасні слова — рос. *мачеха* та українське *мачуха*. Про це свідчить, наприклад, українське прислів'я: Добра мачуха, а все не рідна мати!

Жінка. У праслав'янській і давньоруській мовах це слово мало форму *жена*. В українській мові воно дещо змінило свою звукову

оболонку і структуру: спочатку стало вимовлятися як *жона*, а згодом — як *жінка*. Первісне значення слова *жена* було: «та, що народжує, продовжує рід».

У давньоруській мові в значенні «жена» почалося вживатися ще слово *супруга*, тобто «та, що спряглася із своїм мужем і взяла на себе обов'язок продовжувати рід». В українській мові у значенні «жінка» стало вживатися слово *дружина*, тобто «та, що стала вірним другом свого судженого».

У народних прислів'ях взаємини між жінкою і чоловіком так характеризуються: Чоловік та жінка — одна спілка; Нема кращого друга, як вірна супруга; Як люба дружина, то й люблю в ряднині.

Дівчина. У праслав'янській мові це слово мало форму *дева*, а в давньоруській — *дева* і *девица*. Первісне значення слова *дева* було таке: «дитина, що має властивості жінки і згодом буде здатна годувати грудьми». В українській мові від основи слова *дева* утворилися такі його нові форми, як *дівка* та *дівчина*. Характер і стан дівчини та дівки так характеризується в українських народних прислів'ях:

У дівчини стільки ласки, як на тихім ставку ярски; У дівчини брови до любові, а устоники до розмови; Дівчина, як ластівка: пошебече, пошебече, та й полетить; Тоді дівка пишна, як заміж вийшла.

Після Жовтня, коли Конституція нова дала жінці всі права, коли радянська наука розв'язала жінкам очі й руки, прокоментовані слова набули багатьох нових значень і епітетів. Їх цілком заслужено здобула радянська жінка-трудівниця.

А. МОСКАЛЕНКО,
доцент.

Валерій КОЗАК

КІМНАТА НА ЧОТИРЬОХ

(ОПОВІДАННЯ)

Закінчення. Початок в № 7 ц. р.

Тільки Михайло, здавалось, лишився у цій ситуації спокійним. Така ж небала поза, пальці з акуратно підрізаними нігтями ковзають м'яко по столі, зневажливо посмішка на лиці. У нього вже був якийсь план, але він не поспішав, насолоджуючись від переналки. Врешті мовив презирливо:

— Сідайте, пацани... Чого схопилися? Краще б подумали... — зробив паузу, — як Васька обробити, щоб він сам відмовився од гуртожитку...

На мить в кімнаті запала тиша. До кожного доходив зміст сказаного. Потім нервовий голос Олега:

— А — це ідея! Непогано придумано!... Валентин змахнув зрадливо краплину поту з чола, поміркувавши трохи:

— Тільки треба делікатно... Щоб розмов не було...
— Давайте влаштуємо вечеринку — ніби день народження. Запросимо його, а там... — Олег багатозначно клацнув пальцями.

— Ні-ні, день народження не підходить, — можуть згодатися. Треба обережніше — один на один... — Валентин акуратно зважував кожне слово, сторожко позираючи на двері.

Богдан не вірив очам: двоє, які тільки-но так вороже сперечалися, вже стали однодумцями і разом обговорювали, як обдурити іншого!

— Потрібно маси підготувати, — вставив лівою Михайло. — Так все повернути, ніби ми вирішили, а Берестовий не захотів: у гуртожитку, мовляв, дуже шумно, готуватись ніде — на квартирі спокійніше і так далі... Заперечувати він не стане. Його знаю — салага. — Богдан вражено дивився на хлопців, нічого не розуміючи. Отак спокійно обговорювати, як обдурити Ваську та групу? Ні-ні, це якась безглузда помилка, сон! Вони вважають його за спільника!

...В кімнату вже вповзли сутінки, та ніхто не вмикав світло — нищорили по путках поглядами, не наважуючись глянути відкрито.

— Богдан, ти чого мовчиш? Тобі доведеться першому з ним говорити, — повернувся до нього Михайло. — Пам'ятаєш, як на другому курсі він курсову роботу Богдана конспектував?... Сміхота!... Богдан мовчав. Йому уявилось те, що колись розповів Олег:

За успіхи в роботі, сумлінне ставлення до своїх обов'язків Олену Дмитрівну Луцик, молодшого наукового співробітника Ботанічного саду, занесено на Дошку Пошани університету.

Сьогодні, у день 8 Березня Олені Іванівні — щирі вітання і побажання нових успіхів, щастя у особистому житті.

☆

Майже кожному з нас доводилося бувати в загальній бухгалтерії, зустрічалися з Ганною Дорозівною Коваль. Її манера розмовляти, ввічливість та щирість створюють атмосферу діловитості, взаєморозуміння. Від неї виходиш спокійний, задоволений.

Тому сьогодні, в день 8 Березня хочеться побажати Ганні Дорозівні багато світлих днів, весняного настрою.

НАШИМ ПОМІЧНИКАМ

У день найсвітлішого свята весни, радості, молодості — 8 Березня поздоровляємо всіх жінок і дівчат цеху № 3 Одеської міської друкарні, які, не жалкуючи сил, старанно трудяться, допомагають робити газету гарною, добре оформленою, на сучасному поліграфічному рівні.

Бажаємо всім жінкам і дівчаткам цеху № 3 щастя, міцного здоров'я, творчих успіхів. Висловлюємо ширю подяку жінкам, які працювали над святковим номером: верстальниці Л. Гордуновій, лінотипістці В. Чечельницькій, накладальниці Т. Самсоновій.

РЕДКОЛЕГІЯ ГАЗЕТИ «ЗА НАУКОВІ КАДРИ»

Невелика галявина у посадці, оголені до ліктів руки квалливо тягнуть мотузок. Це Михайло та Олег. Поряд Валентин. Ось двоє завзято шарпнули мотузку, той не витримав і несподівано тріснув. Пес, із зашморгом на шії, важко впав на землю; голова безсило вдарила об стовбур. Якусь мить пес лежав без руху. Потім розкрив здичавілі очі, глянув страшно. Хлопці стояли непорухливі, лише гаряче дихання обпалювало ніздрі. В руці Олега гойдався сбірваний мотузок.

Раптом пес скочив і, припадаючи на ногу, кинувся геть. Хлопці на секунду остовпіли, потім з гиком рвонули за ним, хапаючи палиці. Пес біг, підбивав хвоста, і жалібно скавчав — відчував, що за ним женеться смерть. Біг до села, стрибав незграбно через кущі, та відстань скорочувалась. Ось хлопці наздогнали його і почали гамселити палицями...

...Кров бухала в скроні, сором і злість на себе пекли в грудях. Як він міг забути, простити їм?

Треба було тоді надавати їм в зуби, зібрати групу, щоб усі знали про звірятий вчинок цих...

Мовчав, жовна ходили під шкірою, аж зсудомило щелепи.

— Ну й сволота ви... Справжня сволота... — бачив, як витягались лиця, і з презирством продовжував:

— Можете не хвилюватися. Вам не доведеться вмовляти Васька... Я йду з цієї підлої кімнати... Яюсь перебуду у вестри. А Васькові розповім все. Не знаю, чи прийде він до вас після цього...

Неголосно, якось трохи сумно, стукнули двері. Богдан вийшов на ганок, поставив валізу на кам'яну сходику. Було вже темно, вкна гуртожитку відбивались жовтими плямами на тротуарі. Богдан відшукав на другому поверсі крайню. Таке ж, як інші, — освітлений прямокутник, стандартні завіси, сітка з продуктами...

На першому курсі вони були зовсім іншими. Ще трохи наївними, з романтичними мріями. Олег хотів стати артистом, Михайло клеїв фото чемпіонів у альбом, Валентин писав вірші й носив їх в інститутську багатотиражку.

Як же вийшло, що вони стали такими? Випадковість? Фатум? У вузі вони їх вважали хорошими і порядними. О, це добре вмів робити Валентин, добренький, милий, усміхнений, готовий, здається, усім допомогти... аж поки не знайшли випадково його щоденника, де він жовчно підстерігав кожен крок своїх товаришів, яким тільки-що вчора клявся у відданості та щирій дружбі...

Богдан прикусив губу, зрідка задумано поправляв окуляри — сполоханими птахами билась думка, і холодом вяло від них.

«Тобі не поталанило, Богдане, життя одразу приготувало тобі випробування. Таких, як ти троє, жменька, але вони трапились на твоєму шляху. І ти спасував... Програв свій перший бій зі злом... Бачив їх з дня в день, дихав одним повітрям, а розгледів тільки сьогодні. Чи не запізно?... Думав тільки про науку і про себе... Невже я міг стати таким?! Староста курсу! Іронія долі... Замість того, щоб діяти, злякався, втік. Бо побачив, яким міг стати... А якби не було цієї розмови?.. Невже усе лишилося б незмінним? І, закінчивши вуз, згадував би їх, як хороших друзів? Завтра на зборах ти повинен розказати все... всю правду... і про них, і про себе... тільки так, тільки так і ніяк не інакше...»

Він підходив до невеличкого будиночка на околиці міста. Тут жила його сестра. Вона, звичайно, здивується, коли побачить його, стане розпитувати, що сталося. Можливо, не повірить: шпів з гуртожитку лише через сьогоднішню розмову? Богдан сумно посміхнувся — для неї це не важить стільки, скільки для нього.

Оглянувся. Десь в центрі міста сяяв вогнями гуртожиток. У кімнатах веселий гомін, штовханиця в коридорі, музика. І ОДНЕ ПОРОЖНЄ ЛІЖКО В СОРОК ЧЕТВЕРТІЙ.

Богдан постояв трохи, зітхнув і штовхнув хвіртку. Він мав це багато над чим подумати цієї ночі.

ВЕСНЯНА ПІСНЯ

Заплакала зима. З гори в долину

Біжать зимові сльози навпрошки.

Весняна пісня в простір тембром лине,

А там її підхоплюють пташки...

Ту пісню не збагнуть, не зрозуміти,

Лиш осягнути можна почуттям...

Весняна пісня, сповнена привіту,

Співа про наше щастя і життя,

А, може, пісня та про нас з тобою,

Про радість, сонце, очі чарівні?

Даваймо в унісон, разом з весною

Ми пісню заспіваємо весні!

В. БОРЕЦЬКИЙ,
студент першого курсу філологічного факультету.

Змагаються гімнасти

Закінчилася особиста першість університету з спортивної гімнастики в окремих видах. В змаганнях взяли участь 70 спортсменів та спортсменок всіх факультетів.

Добре виступили дівчата та юнаки з механіко-математичного та фізичного факультетів. Так, в опорних стрибках та вільних вправах чемпіонками стали М. Яремчук та Л. Скалет, представниці мехмату.

Фізики були першими у вправах на брусах (Є. Бутик) та в опорному стрибку серед юнаків (С. Жук).

Змагання пройшли на високому організаційному рівні.

А. ЛУПОЛОВЕР

Новий комплекс

З 1 березня 1972 року вводиться новий комплекс Готовий до Труда і Оборони.

В новому комплексі п'ять ступенів, які дозволяють скласти нормативи людям у віці від 10 до 60 років.

Перший ступінь називається «Смільві й спритні», другий — «Спортивна зміна», третій — «Сила й мужність», четвертий — «Фізичне удосконалення», п'ятий — «Бадьорість і здоров'я».

У перших трьох ступенях народження буде проводитись золотими й срібними значками, в четвертому — тими ж й золотими з відзнакою, а в п'ятому — тільки золотими.

СПАРТАКІАДА «ЗДОРОВ'Я»

В університеті проходила спартакіада «Здоров'я» для викладачів і співробітників. В ній взяли участь команди семи факультетів.

Найбільш організовано виступила команда мехмату на чолі з заступником декана майстром спорту М. Тихоженко. Математики завоювали перше місце з баскетболу, шахів, стрільби й друге місце з волейболу.

Другими в командному заліку були фізики, третіми — історики.

На жаль, зовсім не брали участь команди хімічного факультету і факультету РГФ. Тренування викладачів і співробітників тривають.